

ПЕРЕДУМОВИ ТА ПОТРЕБИ ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ДО ШАХТАРСЬКИХ ГРОМАД: справедлива трансформація у Дніпропетровській області

Резюме дослідження

Дослідження потреб шахтарських громад Дніпропетровської області (Павлоградська, Петропавлівська, Миколаївська та Тернівська) було проведено для виявлення передумов та потреб для залучення інвестицій в межах справедливої трансформації вугільних громад, зокрема для сприяння розвитку відновлюваної енергетики та енергоефективних технологій. В дослідженні розглянуті варіанти напрямків інвестування, які будуть сприяти трансформації вугільних регіонів та розвитку сектору відновлюваної енергетики та енергоефективності. За результатами дослідження сформовані рекомендації з урахуванням особливостей громад та різних сценаріїв розвитку подій в Україні та регіоні.

Дане дослідження та запропоновані рекомендації слугують доповненням до попереднього дослідження, а саме “Передумови та потреби для залучення інвестицій до шахтарських громад: справедлива трансформація Львівсько-Волинського басейну”, з урахуванням відмінностей вугільних громад Дніпропетровської області (розташування, географічні та кліматичні умови, промисловий потенціал тощо).

Основні рекомендації

Загальні рекомендації на рівні державної влади аналогічні до рекомендацій відображених у звіті “Передумови та потреби для залучення інвестицій до шахтарських громад: справедлива трансформація Львівсько-Волинського басейну”. Тобто актуальними залишаються рекомендації щодо розроблення підзаконної бази в частині імплементації вимог та цілей ЄС, перегляду та оновлення стратегічних документів щодо реалізації принципів справедливої трансформації вугільних регіонів, розроблення державних механізмів стимулювання виробництва зеленої енергії та підтримки виробників обладнання для генерації зеленої енергії тощо.

Аналогічними також залишаються й рекомендації для регіональної влади, зокрема щодо визначення інвестиційної привабливості, забезпеченні промоції регіонів, проведенні заходів та тренінгів для підвищення обізнаності щодо енергоменеджменту та залучення інвестицій, тощо.

На рівні громади може бути рекомендовано:

- оновлення існуючих інвестиційних паспортів громад з урахуванням проєктів виробництва обладнання для відновлюваної електрогенерації, просування послуг по встановленню та обслуговуванню таких систем, створення об’єктів відновлюваної електрогенерації (сонячної, вітрової, біогазової). Додатково може бути рекомендовано проведення експертизи для визначення економічної доцільності розміщенні вітрової генерації з урахуванням потоків вітру у розрізі регіонів;
- забезпечення модернізації систем опалення та тепломодернізації будівель, встановлення систем припливно-витяжної вентиляції з рекуперацією;
- покращення інвестиційного іміджу громади, її представленості на спеціалізованих сайтах;
- здійснення роботи щодо пошуку потенційних інвесторів;
- розробка презентаційних матеріалів громади та бізнес-проєктів, які планується втілити в громаді у відповідності до стандартів інвестиційних фондів та установ;
- формування бази (паспортів) об’єктів, які можуть бути потенційно використані інвесторами для створення/розміщення технологічних та індустріальних парків, нових виробництв, у тому числі об’єктів відновлюваної енергетики;

- фінансування розвитку інфраструктури (автомобільні дороги, соціальні проекти, сфера послуг) для підвищення інвестиційної та соціальної привабливості громад;
- сприяння організації кластеру агровиробників, у тому числі для реалізації проектів по відновлюваній енергогенерації;
- ініціалізація та сприяння розвитку професійного перенавчання, перекваліфікації та формування навчального плану з орієнтацією на потреби підприємств регіону у спеціалістах для створення та обслуговування систем відновлюваних джерел енергії..

Для розвитку відновлюваних джерел енергії на території шахтарських громад Дніпропетровської області мають перспективи наступні напрямки:

1. Сонячна енергетика

Дніпропетровська область має один із найвищих рівнів сонячного випромінювання в Україні. Це робить сонячну енергетику одним із найперспективніших напрямків розвитку відновлюваної енергетики в регіоні. Потенціал сонячної енергетики в Дніпропетровській області оцінюється в 10 ГВт. Вже зараз в області експлуатується ряд сонячних електростанцій загальною потужністю близько 200 МВт. Пропонується розробити програми підтримки для приватних домогосподарств та промислових підприємств, щоб стимулювати інвестиції в цю сферу, поширювати інформацію про існуючі програми кредитування встановлення панелей, запроваджене для фізичних осіб).

2. Стале використання вторинної біомаси

Дніпропетровська область має значні ресурси біомаси, такі як сільськогосподарські відходи, лісові залишки та муніципальні тверді побутові відходи, що може бути використано для виробництва енергії. Це допоможе зменшити відходи та забезпечити стале енергопостачання. Вторинна біомаса може використовуватися для виробництва теплової та електричної енергії, а також біопалива. Потенціал енергетики на біомасі в Дніпропетровській області оцінюється в 1 ГВт. В даний час в області вже експлуатується ряд котелень на біомасі.

3. Впровадження енергоефективних технологій

Модернізація житлових, промислових та комерційних об'єктів з використанням енергоощадних технологій. Це може включати заміну старих систем опалення, утеплення будівель, встановлення енергоефективних вікон і дверей. Завдяки впровадженню енергоефективних заходів можна значно скоротити споживання енергії та викиди парникових газів. Оцінюється, що потенціал енергоефективних заходів в Дніпропетровській області може становити до 30% від загального споживання енергії.

4. Розвиток вітрової енергетики

Дніпропетровська область має локації з вітровим потенціалом, які підходять для будівництва вітрових електростанцій. Необхідно провести детальні дослідження для визначення найбільш підходящих локацій. Потенціал вітрової енергетики в Дніпропетровській області оцінюється в 2 ГВт. В даний час в області не експлуатується жодних вітрових електростанцій.

Даний документ був підготовлений в межах проекту «Нова енергія - сприяння діалогу для сталого розвитку українських вугільних регіонів», який реалізується партнерськими організаціями Germanwatch, Центром екологічних ініціатив «Екодія», Луганським обласним правозахисним центром «Альтернатива» за підтримки Федерального міністерства економіки та захисту клімату Німеччини у співпраці з Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Цей документ не обов'язково відображає погляди уряду Німеччини. Відповідальність за зміст документу несуть виключно автори дослідження.